

EU in varnostna politika

AVTOR: Luka Frim, 4. a

Današnje stanje

- Pogosta tema polemik;
- različni pogledi znotraj EU na varnost;
- mnogo varnostnih agencij in programov.

Slika 1

Zgodovina vojaškega sodelovanja

- Razlog poleg posledic WWII tudi hladna vojna;
- ZDA najprej večala svoj vpliv na celini z Marshall Plan (1948);
- NATO ustanovljen 1949;
- z ustanovitvijo ESPJ je preprečeno skrivaj oboroževanje;

Slika 2: Širitev NATA

Zgodovina vojaškega sodelovanja

- francoska pobuda nastanka Evropske obrambne skupnosti, 1952 preklicana;
- 1954- Zahodnoevropska unija- brez prave moči;
- 2007- Lizbonska pogodba: razjasnjene dolžnosti članic, začetek skupne varnostne politike in funkcije visokega predstavnika (trenutno Josep Borrell).

Slika 3: Predvidena Evropska obrambna skupnost

Skupna zunanja in varnostna politika (CFSP)

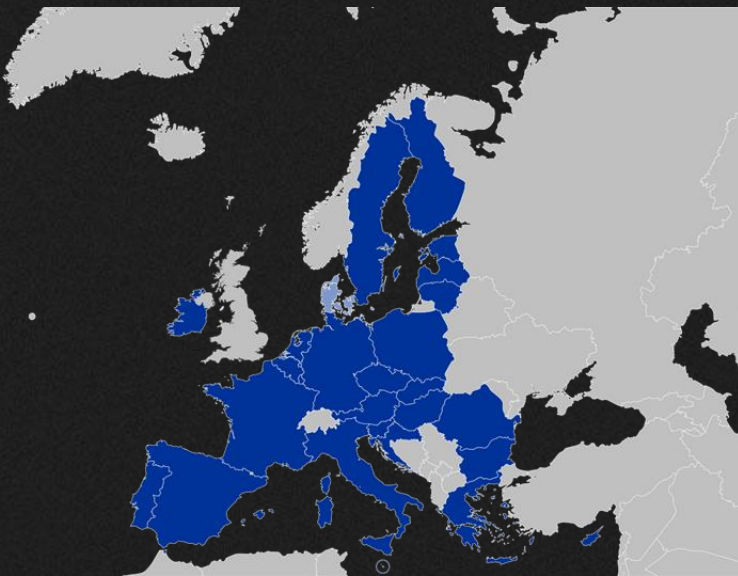
Naloge varnostne politike so:

- ohranjati mir, krepiti varnost po svetu
- spodbujati mednarodno sodelovanje
- razvijati in utrjevati demokracijo, pravno državo ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- obramba proti misinformacijami, kibernetičnim in terorističnim napadom;
- ustanovljena z Maastrichtsko pogodbo (1992);
- Slovenija- pomembna zaradi poznavanja zahodnega Balkana.

PESCO

- Sodelovanje posameznih članic na vojaškem področju, predvideno že v Lizbonski pogodbi;
- glavna razloga za nastanek: Brexit in Trumpova administracija;
- omogoča, da posamezne članice sodelujejo med seboj brez soglasja ostalih;
- dolgoročno naj bi zmanjšal vlogo NATA v Evropi in omogočil razvoj vojsk nevtralnih držav.

Slika 4: Članice PESCO

FRONTEX

- Evropska agencija za mejno in obalno stražo, 2004, sedež: Varšava;
- namen: boljši nadzor zunanjih mej EU in boljši pregled nad prihodom migrantov;
- vodi ga Upravni odbor- predstavnik vsake članice v Schengenu + 2 predstavnika Evropske komisije;
- na območjih zunanjih meja in sodeluje z nacionalnimi mejnimi organi ter daje strokovno in tehnično podporo;

Slika 5: Marko Gašperlin, predsednik upravnega odbora Frontexa

FRONTEX

- mnogo pristojnosti: spremlja vzorce migracij v EU, koordinira skupne operacije, lahko vrača migrante, ...
- med pandemijo razširil svoje delovanje na t. i. predmejna območja, kjer se migrantski tokovi pričnejo (Albanija, Srbija, Gibraltar).

Slika 6: Uniforma Frontex stražarja

Kontroverze

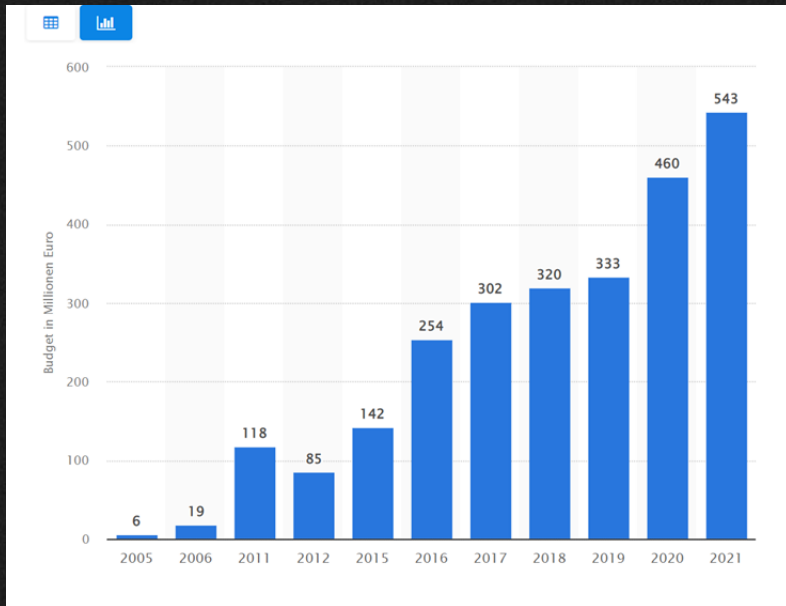
Večanje pristojnosti

Najprej je veljalo, da bo le koordinacijski urad brez vojaške opreme, a sedaj kupuje mnoge drone za pregled morij.

Ignoriranje kršenja človekovih pravic

Agencija naj bi na poljsko-beloruski meji ignorirala prekrške in ji ni bilo treba zagnati azilnih postopkov za ljudi.

Slika 7 : Skokovit proračun Frontexa v letih 2005 do 2021

✦ **2005** 6 milijonov €

✦ **2021** 543 milijonov €

✦ **2022** 754 milijonov €

Viri slik

- Slika 1: <https://usercontent.one/wp/www.vocaleurope.eu/wp-content/uploads/pesco.jpg?media=1642546813>
- Slika 2: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1b/European_Army.jpg
- Slika 3: <http://cdn.statcdn.com/Infographic/images/normal/26674.jpeg>
- Slika 4:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2c/EU_PESCO_map.svg/1200px-EU_PESCO_map.svg.png
- Slika 5:
https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.dnevnik.si%2F1042925240&psig=AOvVaw36JHrz8K5ncETHmh3kgLA7&ust=1645625619146000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCMClvqa_k_YCFQAAAAAdAAAAABAJ
- Slika 6: <https://corporateeurope.org/sites/default/files/styles/facebook/public/2021-02/frontex-uniform.png?itok=oQDB3rT3>
- Slika 7: <https://www.statista.com/statistics/973052/annual-budget-frontex-eu/>